

Infotilaisuus julkisten hankintojen tietovarannosta

4.12.2025 Kuntaliitto Ry:n ja Hyvil Oy:n yhteinen tilaisuus

Kuntien ja hyvinvointialueiden edunvalvojat

- Suomen Kuntaliitto Ry
- Suomen Kuntaliitto on kuntasektorin toimintaedellytysten turvaaja ja kehittäjä.
- Kuntaliiton jäseniä ovat Suomen kunnat ja kaupungit, maakuntien liitot, muut kuntayhtymät sekä kuntataustaiset osakeyhtiöt.
- Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
- Hyvil Oy palvelee hyvinvointialueiden luottamushenkilöitä, viranhaltijoita tai työntekijöitä.
- Hyvil tarjoaa neuvontaa, lainsäädäntötyöhön vaikuttamista sekä verkostoja kokemusten vaihtamiselle ja yhteiselle vaikuttamiselle

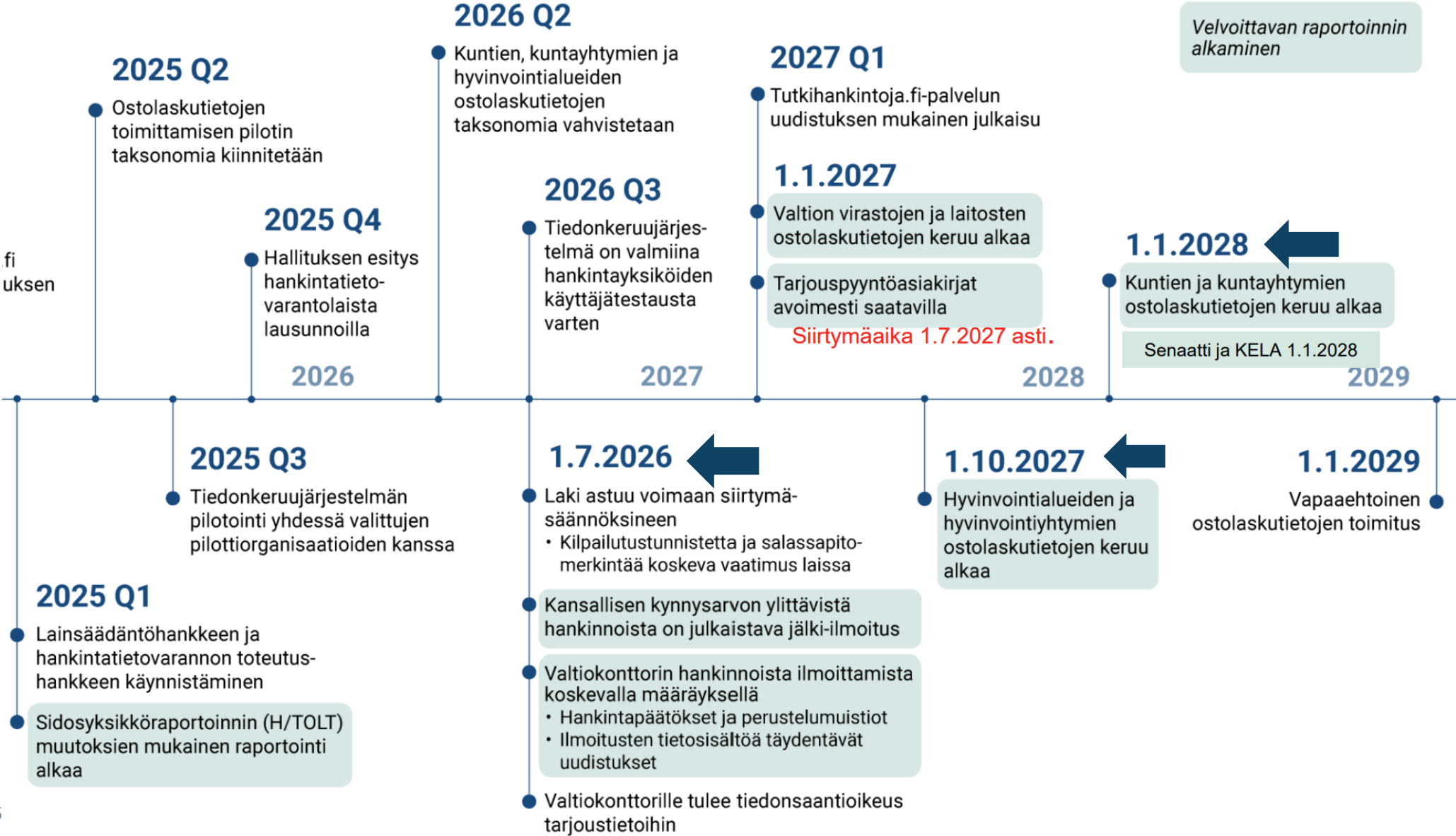
Hankintatietovaranto

- Hankintatietovarantoon kerätään tietoja julkisista kilpailutuksista ja ostoista.
- Hanke perustuu pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman kirjauksiin.
- Tavoitteena on julkisten hankintojen nykyistä parempi:
 - a) Seuranta
 - b) Valvonta
 - c) Kilpailun lisääminen
- Oletuksen että lisääntyvän kilpailun myötä saavutetaan merkittäviä kustannussäästöjä

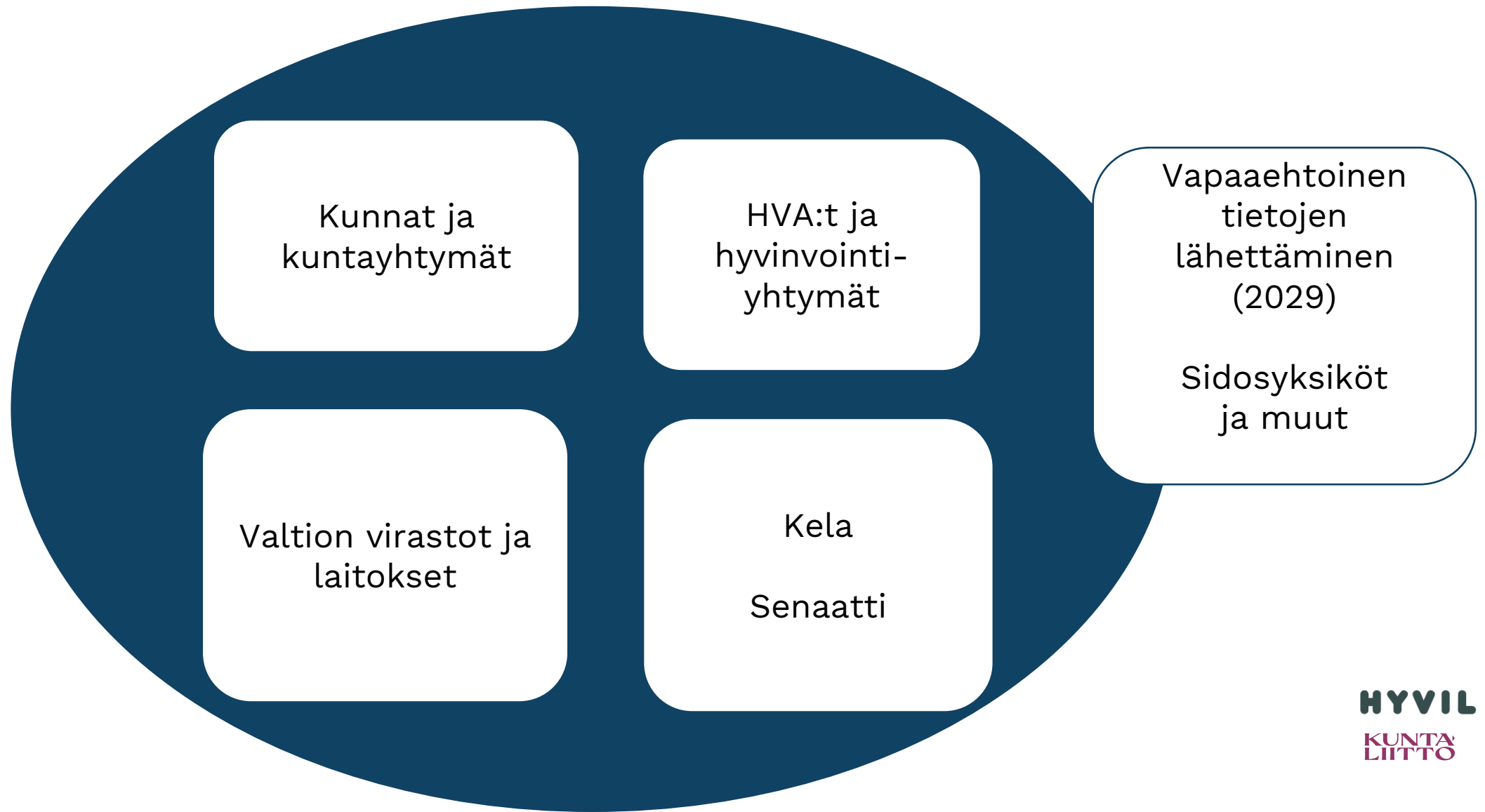
Julkisten hankintojen hankintatietovaranto

- **tiedonkeruujärjestelmä**, jonka avulla voidaan kerätä ostolaskutiedot ja tarvittavat muut tiedot julkisista hankinnoista,
- **hankintatietovaranto**, jonka kautta julkisia hankintoja koskevia tietoja voidaan jakaa turvallisesti tiedon tarvitsijoille ja
- **julkinen verkkopalvelu**, joka tarjoaa kattavaa, vertailukelpoista ja ymmärrettävää tietoa kilpailutuksista ja toteutuneista ostoista (www.tutkihallintoa.fi)
- **Käytännössä** laskutukseen tulee ns. seurantakoodi. Jonka avulla sopimus ja lasku voidaan yhdistää tietokannassa. Laskutus tulee lähettää tietyin väliajoin tietovarantoon.

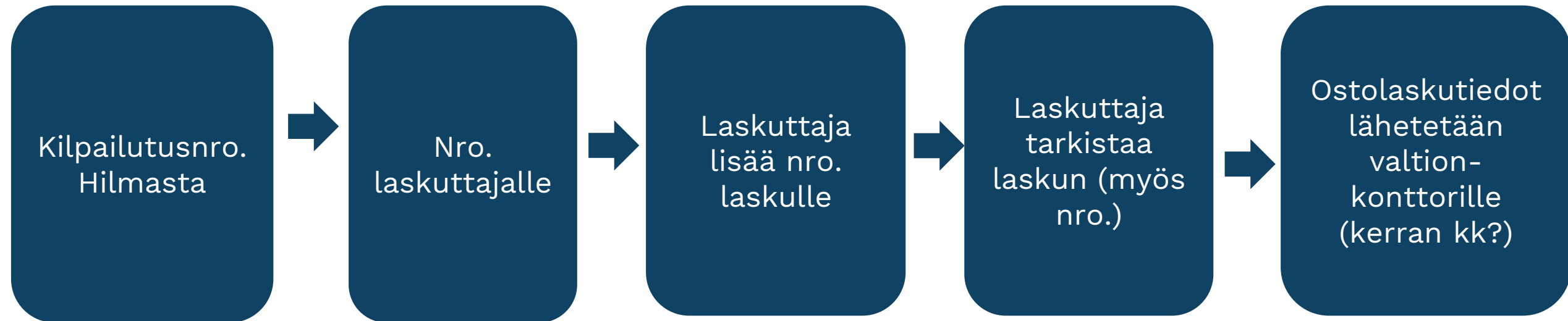
Alustava aikataulu

Soveltamisen piiri ostolaskut

Kilpailutustunnisteen lisääminen kynnysarvot ylittävä

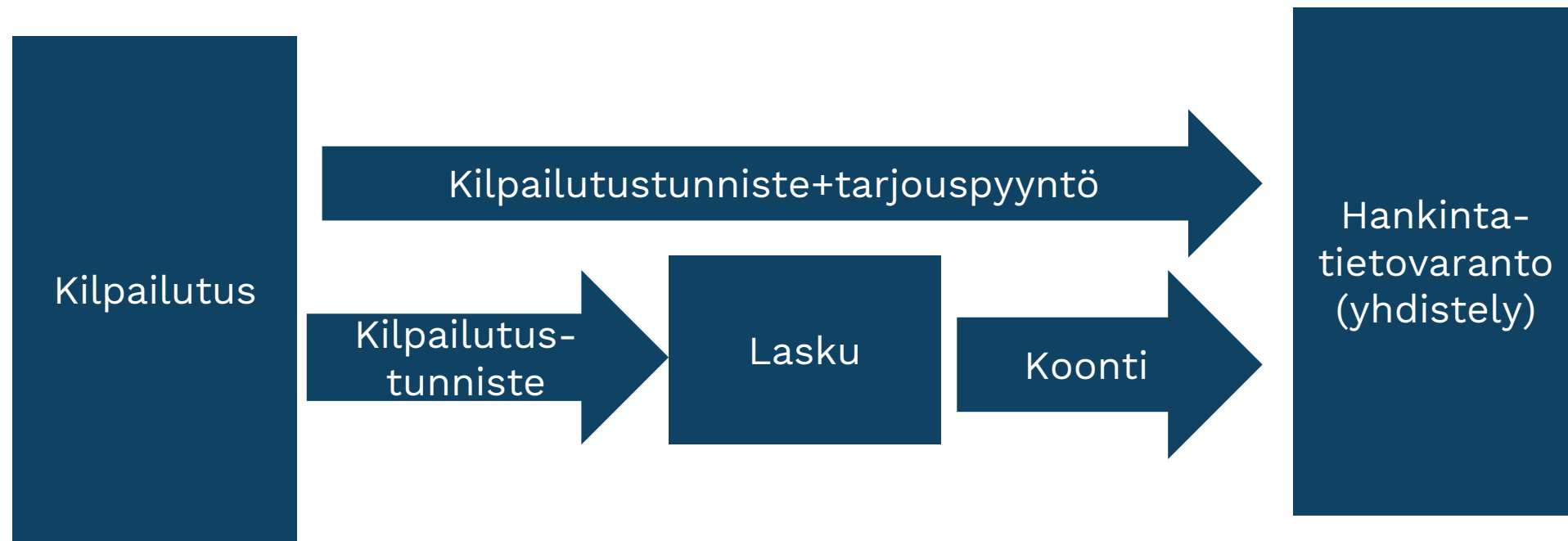

2023-000422

Kilpailutuksen
vuosi

Kilpailutuksen
Hilma-tunniste

Kilpailutusdatan ”vyörytys” tietokantaan

	Tuotenro	Kuvaus	Yksikköhinta €	Määrä	ALV %	Yhteensä €
1.	1	Basilika	100,00	1	14	100,00
2.	2	Grillimauste	50,00	1	14	50,00
3.	3	Kanelitanko	125,00	1	14	125,00
Yhteensä ilman arvonlisäveroa €						275,00
Arvonlisävero yhteensä €						38,50
Maksettava yhteensä €						313,50

www.mausteidenmaahantuonti.fi

Yksikkötiedot ja
hinnat

henri.ylitalo@isolta.com		Y-tunnus: 1234567-8			
Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer	IBAN Rahapaino		FI21 1234 5600 0007 85	BIC NDEAFIHH	
	Saaja Mottagare		Kilpeilykauppa Oy Juupakatu 3 00320 Hanki		
	TILISIIRTO, GIRENING Maksajan nimi ja osoite Betalarans namn och adress	Mausteiden maahantuonti			
Allekirjoitus Underskrift		Vitenumero Ref. nr	1258		
Tilitä nro Från konto nr		Eräpäivä Förfallodag	01.07.2022	Euro	313,50

2026-0048123

Osaan
Salausnro.

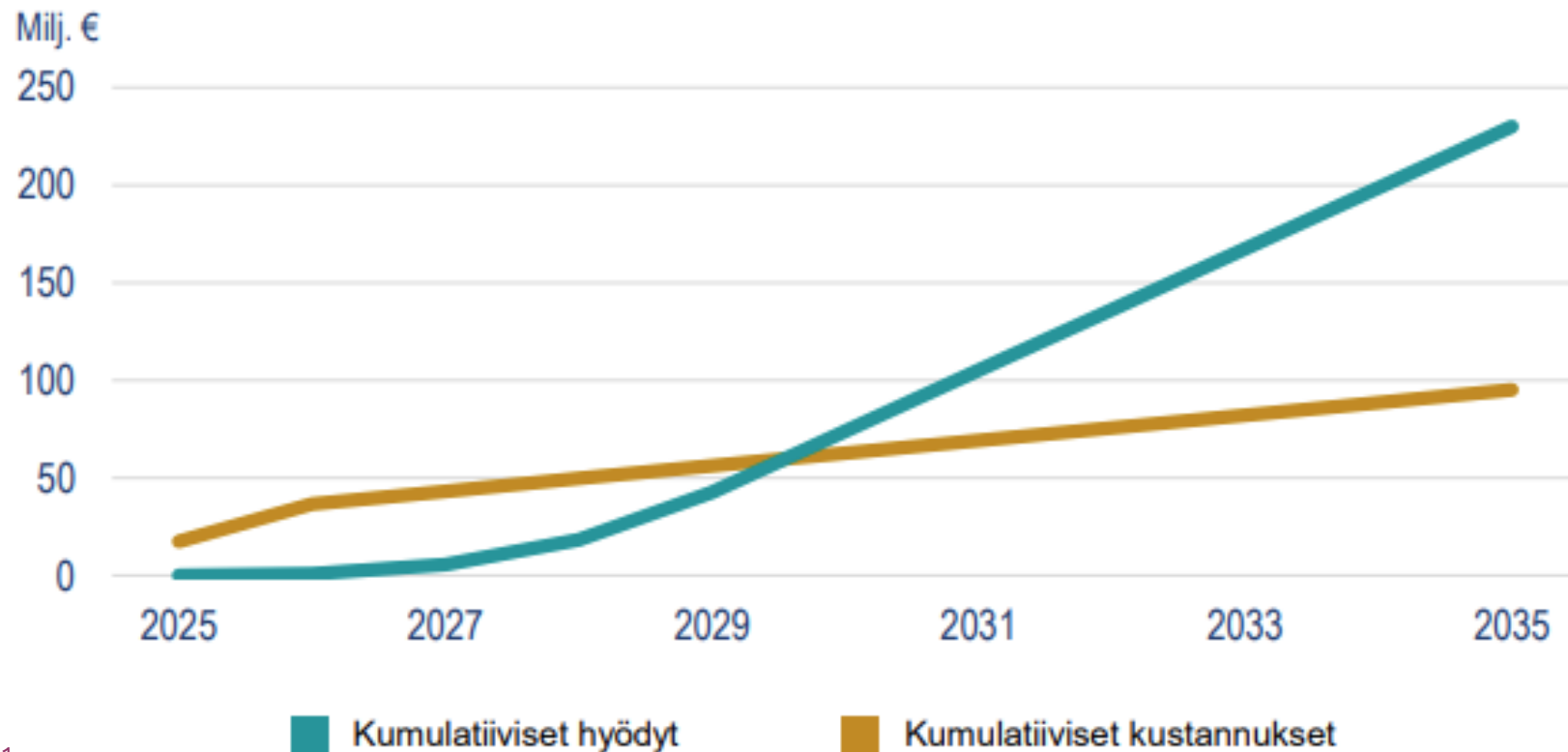
Maksu välitetään saajalle maksujenvälityksen ehtojen mukaisesti
ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron perusteella.
Betalingen förmedlas till mottagaren enligt villkoren för
betalningsförmedling och endast till det kontonummer som
betalaren angivit.

Laskujen määrät

- **Valtion virastoilla ja laitoksilla** laskuja joille kilpailutustunnus tulisi lisätä noin **250 000** kpl vuodessa. Laskujen kokonaismäärä noin 750 000 kpl vuodessa.
- **Hyvinvointialueiden sekä hyvinvointiyhtymien** laskuja joihin tulee lisätä kilpailutustunnus **noin 1 milj.** kpl vuodessa. Salassa pidettäviä noin 5% laskuista. Laskujen kokonaismäärä noin 3 milj. kpl vuodessa.
- **Kuntien ja kuntayhtymien** laskuja joihin tulee kilpailutustunnus **noin 2 milj.** kpl vuodessa. Salassa pidettäviä noin 3% laskuista. Laskujen kokonaismäärä noin 6 milj. kpl vuodessa.

Säästöpontentiaali*

Säästöpotentiaalin realisoimiseksi tarvittava
hankintatietovaranto maksaa itsensä takaisin 5-6 vuodessa**

**Mistä on kyse
kansallisessa
hankintatietovarannossa
ja julkisyhteisöjen
ostolaskujen julkaisussa?

Infotilaisuus 13.3.2025”

Säästöt HE:n mukaan

Taloudelliset hyödyt	milj.€	milj.€
Arvio suoraankintojen vähentymisen tuottamista vuosittaisista kustannussäästöistä	16,4 (Yläraja)	8,53 (alaraja)
Arvio lisääntyvän kilpailun tuoma lisähyöty	8,68	8,68
Lisäarvo hankinnan ennakkolliseen arviointiin	8	8
Muut hyödyt (ei ole laskettu HE:ssä euroja)	-	-
Säästöt yhteensä vuodessa	33,08	25,21

Kulut HE:n mukaan

Taulukko 3. Esityksen aiheuttamat kehittämiskustannukset

Sektori	2026	2027	Yhteensä
Valtion virastot ja laitokset (pl. Puolustusvoimat)	200	-	200
Puolustusvoimat	200	-	200
Kunnat ja kuntayhtymät	4380	4380	8760
Hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät	1250	750	2000
Senaatti-konsernin liikelaitokset	100	100	200
Kansaneläkelaitos	100	100	200
Yhteensä	6230	5330	11560

Taulukko 4. Esityksen aiheuttamat jatkuvat kustannukset.

Sektori	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Valtion virastot ja laitokset (pl. Puolustusvoimat)	312 500	281 250	253 125	227 813	205 031	184 528	184 528
Puolustusvoimat	312 500	281 250	253 125	227 813	205 031	184 528	184 528
Kunnat ja kuntayhtymät	-	4 616 000	4 154 400	3 738 960	3 365 064	3 028 558	2 725 702
Hyvinvointialueet ja hyvinvointiyhtymät	407 500	1 630 000	1 467 000	1 320 300	1 188 270	1 069 443	962 499
Senaatti-konsernin liikelaitokset	-	174 167	156 750	141 075	126 968	114 271	102 844
Kansaneläkelaitos	-	83 333	75 000	67 500	60 750	54 675	49 208
Yhteensä	1 032 500	7 066 000	6 359 400	5 723 461	5 151 114	4 636 003	4 209 309

Muutokset lainsäädäntöön

HYVIL

KUNTA
LIITTO

Mitä lakeja muutetaan tai säädetään

- Muutoksia hankintalakiin (1397/2016) ja erityisalojen hankintalakiin (1398/2016)
 - muutokset pitkälti yhtenevät kummassakin laissa
- Muutetaan VK:n tehtävien osalta Valtiokonttorista annettua lakia (305/1991)
- Säädetään uusi laki: Laki Hankintatietovarannosta

Muutokset hankintalakiin 1/4

- 60 § Hankintailmoitusten julkaiseminen
- *Muualla julkaistuissa ilmoituksissa ei saa olla muita tietoja kuin internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi julkaistuissa ilmoituksissa, joiden tulee sisältää hankintailmoitukset.fi-palvelussa määritellyt pakolliset tiedot. **Valtiokonttori voi antaa määräyksiä** hankintamenettelyssä ilmoitettavista tiedoista, ilmoittamisessa käytettävistä vakiolomakkeista sekä ilmoitusten sisällöstä ja julkaisemisesta.*

Valtionkonttorille
määräyksen antovalta
Hilman pakollisesta
sisällöstä

Muutokset hankintalakiin 2/4

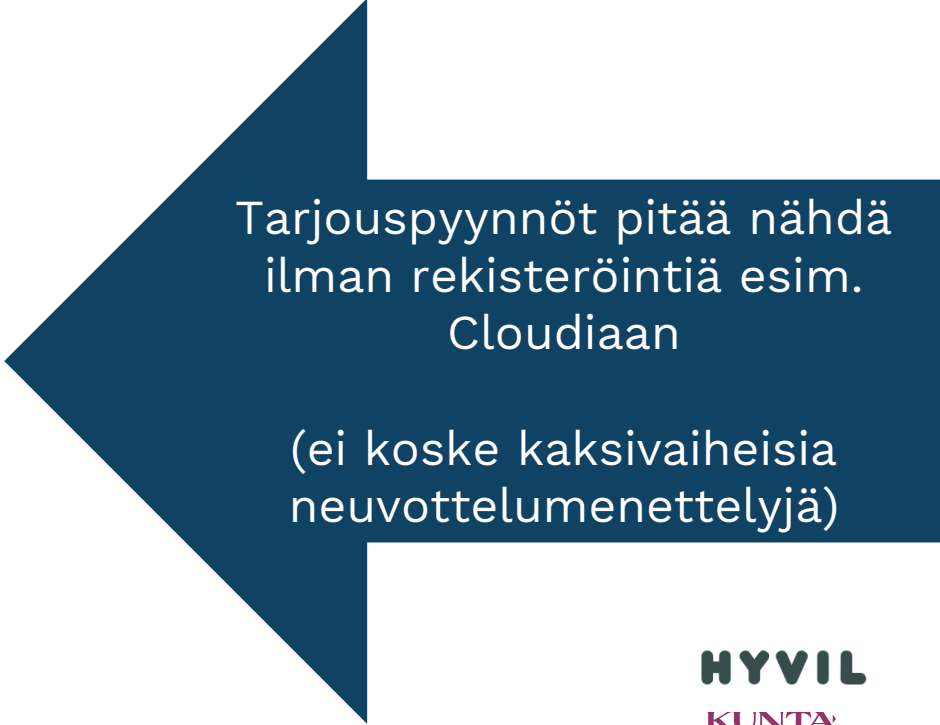
- 101 § Hankinnasta ilmoittaminen
- *Muulla julkaistuissa ilmoituksissa ei saa olla muita tietoja kuin internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi julkaistuissa ilmoituksissa, joiden tulee sisältää hankintailmoitukset.fi-palvelussa määritellyt pakolliset tiedot. Valtiokonttori voi antaa määräyksiä hankintamenettelyssä ilmoitettavista tiedoista, ilmoittamisessa käytettävistä lomakkeista sekä ilmoitusten sisällöstä ja julkaisemisesta.*

Sama vaatimus kansallisiin

Muutokset hankintalakiin 3/4

- 69 § Tarjouspyynnön ja muiden hankinta-asiakirjojen asettaminen ehdokkaiden ja tarjoajien saataville....*Tarjouspyynnön ja muiden hankinta-asiakirjojen saaminen ei saa edellyttää rekisteröitymistä tai kirjautumista.*

Tarjouspyynnöt pitää nähdä ilman rekisteröintiä esim. Cloudiaan

(ei koske kaksivaiheisia neuvottelumenettelyjä)

Muutokset hankintalakiin 4/4

- 104 § Tarjouspyyntö ja tarjous
- ...Jos hankintamenettelyyn liittyvä tietojenvaihto toteutetaan **sähköistä muotoa käyttäen**, hankintayksikön **on asetettava** tarjouspyyntö, neuvottelukutsu ja niiden liitteet sekä muut hankinta-asiakirjat ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan kaikkien saataville **sähköisessä muodossa**. Hankinta-asiakirjat on asetettava saataville siitä päivästä, jona hankintailmoitus on julkaistu. Ilmoituksessa on mainittava internet-osoite, jossa tarjouspyyntö ja muut hankinta-asiakirjat ovat saatavilla sähköisessä muodossa. Tarjouspyynnön ja muiden hankinta-asiakirjojen saaminen ei saa edellyttää rekisteröitymistä tai kirjautumista.

Perusteluissa
62§ mukaiset
poikkeukset
myös
kansallisiin

Kansallisiin velvoite että
jos käytetään sähköistä
muotoa. Niin kaikki
asiakirjat tulee olla
sähköisessä muodossa

Laki Hankintatietovarannosta

1 § Hankintatietovaranto

- Hankintatietovarannon tehtävänä on:
- 1) mahdollistaa hankinta- ja ostolaskutietojen tietoturvallinen ja keskitetty sähköinen kokoaminen, käsittely ja luovuttaminen;
- 2) parantaa hankinta- ja ostolaskutietojen yhdenmukaisuutta, avoimuutta ja analysointia; ja
- 3) tehostaa julkisia hankintoja ja hallinnon toimintaa sekä edistää oikeaan ja riittävään tietoon perustuvaa julkisten hankintojen kehittämistä ja päätöksentekoa.
- Hankintatietovarannon ylläpidosta vastaa Valtiokonttori.

Määritellään tietovarannon
tarkoitus ja ylläpitäjä

2 § Ostolaskutietojen toimittaminen tietovarantoon

- ...toimitettava ostolaskuja ja julkisten hankintojen vuokra- ja leasingsovimusten laskuja koskevat tiedot (ostolaskutiedot) Valtiokonttorille hankintatietovarantoon tallennettaviksi. Ostolaskutietojen tulee sisältää mahdollinen **kilpailutustunniste ja erikseen määriteltävät otsikko- ja tiliöintirivitiedot**, joissa on merkintä salassa pidosta siltä osin kuin tieto on viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n perusteella salassa pidettävä. Lisäksi ostolaskutietojen **tulee sisältää erikseen määriteltävät tuoterivitiedot**. Tiedon toimittaja vastaa toimitettujen tietojen oikeellisuudesta. Valtiokonttorin saamat ostolaskutietojen **tuoterivitiedot ovat salassa pidettäviä**.

Ketä koskee ja mitä pitää toimittaa
(Rivitiedot haasteellinen)

Tietovarantoon toimitetut
tuoterivitiedot ovat salattuja

3 § Tietovarantoon tallennettavat tiedot

- Mitä pitää ”säilöä” tietovarantoon.
- 1) hankintailmoitukset
- 2) sähköisessä muodossa olevat tarjouspyynnöt ja muut hankinta-asiakirjat;
- 3) tarjoustiedot (kynnysarvot ylittävät?);
- 4) ostolaskutiedoista otsikko-, tiliöinti- ja tuoterivitiedot sekä kilpailutustunniste- ja salassapitomerkinnot;
- 5) muut hankintatietovarannon tehtävän kannalta tarpeelliseksi katsottavat tiedot.

VK määrittelee valtion ”säännöt” Kuntien ja HVA alueiden osalta kumpaakin tahoa koskevien lakien mukaisesti (HVALaki 120§ ja Kuntalain 120§)

4 § Tietovarantoon sisältyvien henkilötietojen säilytysaika

- *Jollei laissa toisin säädetä, **henkilötiedot** säilytetään hankintatietovarantoon sisältyvässä rekisterissä **kymmenen vuotta tiedon toimittamisesta**. Henkilötiedot voidaan kuitenkin säilyttää tätä pidemmän ajan, jos se on välttämätöntä lakiin perustuvan tehtävän hoitamiseksi tai vireillä olevan asian takia. Tieto on poistettava rekisteristä välittömästi sen jälkeen, kun käsittelylle ei ole laissa säädettyä perustetta.*

Henkilötiedot 10v
Käytännössä esim.
toiminimien tiedot

Mitä käytännössä tarkoittaa laskutuksen kannalta (oletettavasti)

- Laskuttajan tulee lisätä sopimusnro. kynnysarvot ylittäviin hankintoihin liittyviin sopimuksiin, tilaaja tarkistaa tiedon
- Hankintayksikön (tai laskuttajan?) tulee lisätä salausmerkintä salattaviin laskuihin
- Ostolaskutiedot tulee lähettää Valtionkonttorille
- Avoimia kysymyksiä:
 - Tuleeko vanhoihin sopimuksiin joku raja, esim. sovelletaan vain vuoden 20XX lähtien tehtyihin kilpailutuksiin?
 - Kuinka usein ostolaskudata tulee tietokantaan lähettää?

Aikataulu:

Valtio 1.1.2027

HVA-alueet 1.10.2027

Kunnat 1.1.2028

Muut (vapaaehtoinen)
1.1.2029

Mitä käytännössä tarkoittaa hankintojen ilmoittamisen kannalta (oletettavasti)

- Ilmoituksille generoituu kilpailutusnumero (ei vaadi HY:ltä toimenpiteitä)
- 1.7.2026:
 - Jälki-ilmoitusvelvoite laajenee kansallisiin (vaatimus toisesta hankintalain ”muutospaketista”)
- Mahdollisesti Valtionkonttorin asetuksella määrätään seuraavista:
 - Tarjonneiden tahojen tiedot tulee julkaista Hilmassa (jälki-ilmoituksessa)?
 - Tarjouspyynnöt lähetettävä Hilmaan tai tietokantaan (pl. Neuvottelumenettelyt)?
 - Hankintapäätökset ja perustelumuiiot tulee lisätä jälki-ilmoituksiin?
 - Tarjousten lähettäminen tietokantaan (VK:n pyynnöstä)?

A close-up, low-angle shot of two people's legs and feet as they run on a dark asphalt surface. The person on the left is wearing dark blue New Balance sneakers with yellow and red accents. The person on the right is wearing black and white sneakers. The background is slightly blurred, showing more of the asphalt and some white lane markings.

Seuraavaksi muutostiveita

